

med 8 fingerhål och flera klaffar, samt ett munstycke, som liknar oboens, men är betydligt vidare och bredare. Kallas äfv. Bassong.

FAGOTTBLÄSARE, fagåttblåsare, m. 5. En, som blåser fagott eller kan blåsa detta instrument.

FAGOTTIST, fagåttist, m. 5. Regementsmusikant, som blåser fagott.

FAHLERZ, fälärrs, m. 3. (t.) Ett slags kopparglans, som antingen är arsenik- eller antimonhaltigt.

FAIENCE, fajångs, m. 3. Ett i brottet hvitt eller gulhvitt krummakargods, som är betäckt med en vit glasur och derutanpå med färger måladt. Har sitt namn af staden Faenza uti Italien, der utmärkt goda sådana varor tillverkades, och förskönades genom en Rafaels och en Titiens målerier. Kallas i Sverige äfv. Oäkta Porslin. — *Ss. F-fabrik, -fabrikation, -kärl.* [Fayence, Fajance, Fayance.]

FAKIR, -i'r, m. 5. Ett slags Tiggarmunk i Ostindien.

FAKT, fackt, m. 5. Se *Lådfakt*.

FAKTA, v. a. 1. (hattm.) Medelst faktbåge finare fördelaullen och förbereda den till fäining.

FAKTARE, m. 5. Arbetare på en hattmakarverkstad, som förrättar faktningen.

FAKTBOARD, n. 5. Ett med små hål genomborradt bord, hvaröfver faktning sker på en hattmakarverkstad.

FAKTBÅGE, m. 2. pl. — *bågar*. Hattmakarverktyg, bestående af en emellan ändarna utaf en stång spänd grof tarmsträng, hvarmedelst ull och hår faktas.

FAKTION, facktschón, f. 3. Parti, anhang. Brukas endast om politiska partier. [Faction.]

FAKTISK, fáctissk, a. 2. Grundad på eller bevisad genom händelser; verkligen passerad. [Factisk.]

FAKTNING, f. 2. Den förrättning, då hår faktas på en hattmakarverkstad.

FAKTOR, fáctårr, m. 5. (uttalas i pl. fack-tórr) 1) Uppsyningsman öfver en handel, vid ett boktryckeri, o. s. v.; verkmästare. — 2) En, som mottager och besörjer uppdrag. — *Syn.* Kommissionär. — 3) (räknek.) Benämning på hvardera utaf de båda tal, som ingå i en multiplikation, d. v. s. multiplikatorn och multiplikanden. — 4) (fig.) Hvar och en af de krafter, genom hvilkas samverkan ett helt framstår såsom produkt. [Factor.]

FAKTORI, facktori', f. 3. 1) Varunederlag på främmande ort, hvilket skötes af en handelsfaktor. — 2) Europeiskt handelskontor på kusten af en främmande verdensdel, såsom Engelmännens m. fl. i Canton. — 3) Se *Gevärsfaktori*.

FAKTORIHANDEL, facktori'hándl, m. sing. Se *Kommissionshandel*.

FAKTOTUM, se *Factotum*.

FAKTPINNE, m. 2. pl. — *pinnar*. (hattm.) Slagträ, hvarmedelst arbetaren vid faktning knäpper på faktbågsträngen, så att den upplagda ullen genom strängens darrrning uppkastas i luften och nedfaller i lösa flocker.

FAKTUM, se *Factum*.

FAKTURA, facktura, f. 1. Förteckning öfver för andras räkning inköpta och afsända varor, innehållande nummer och märken å varornas omslag, jemte deras mängd, beskaffenhet och pris, tull och omkostnader för deras transporterande om bord samt kommissionsarvode. Inköpsräkning. Skrifves äfv. *Factura*.

FAKTURBOK, fackturábók, f. 3. pl. — *böcker*. Bok, hvari fakturor införas.

FAKULTET, fakultét, f. 3. 1) Förmåga, kraft; själsförmögenhet. — 2) Samtliga till en viss art af vetenskaper hörande professorer och öfrige lärare vid ett universitet. *Teologiska, juridiska, medicinska och filosofiska f-en*.

FAL, a. 2. 1) Som är till salu, kan få köpas. Brukas numera sällan, utom i skrift, särdeles i den högre stilen. *Hålla någonting f-t. Hålla en syssla f. Allt är f-t för penningar.* — I dagligt tal säges allmät: Till salu, Till köps, Att få köpa. — 2) (fig.) Som genom mutor eller löften låter öfvertala sig att vika från sin pligt (isynnerhet som domare eller embetsman). *En f. domare.* Man säger äfv.: *F. karaktär, själ, f-t samvele, f. domstol, o. s. v.* — *Syn.* Besticklig, Åtkomlig för mutor.

FALÅNG, -ång, m. 5. (grek. *Phalanx*) 1) I en tätt sluten fyrkant uppställd slagordning hos Grekerna, ursprungligen 4000 man stark, af Filip i Macedonien fördubblad, och sedan ännu ytterligare förökad. *Den macedoniska f-en är ryktbar i forntidens historia.* — 2) Hvarje tät hop af soldater; skara. — 3) (fig.) Samteliga personer, som strida för en viss idé, ett visst ändamål, förfäta samma sak.

FALÅSKA, f. 1. Hvit, tunn och lätt aska, som lägger sig utanpå den egentliga, gröfre. [Fallaska.]

FALBOLAN, fallbålan, m. 5. (lat. *Falbula*) Veckad garnering på kläder, o. s. v.

FALERTS, se *Fahlerz*.

FALK, m. 2. 1) Slägte af roffvåglar, med hufvud och hals fjäderklädda, näbben krumböjd, bakom spetsen försedd med en spetsig tand på hvar sida i öfverkäften och motsvarande fördjupning i underkäften, ögonen riktade åt sidorna; honan oftast betydligt större än hanen. Slägtet underafdelas i Ädelfalkar, Hökar, Örnar, Fiskljusar, Glador och Wråkar. Arterna af de förstnämnda äro Jagtfalk, Slagfalk, Pilgrimsfalk, Lärkfalk, Stenfalk och Tornfalk. *Falco.* — 2) (krigsk.) Fordom bruklig 3- till 6-pundig slanga. — *Ss. F-klo, -näbb.*

FALKA, v. n. 1. (af *Fal*) Bjuda på något, som är till salu. *F. på en vara.*

FALKAD, fallkåd, m. 3. (ridk.) Den ställning, som hästen antager, då man låter honom falkera och han med bakdelen synes liksom sittande på marken.

FALKENERARE, m. 5. En, som inöfvar falkar till jagt. Skrifves äfv. af somliga Falkenerare, Falkener.

FALKERA, v. n. 1. (ridk.) *Låta en häst f.*, hastigt hålla in honom, så att han måste sänka bakfötterna.

FALKFÅNGST, f. 3. Se följ. ord, 1.

FALKFÅNGERI, n. 5. 1) Jagtfalkars fångande. — 2) Sättet, konsten att fånga sådana.

FALKGÅRD, m. 2. Särskilt gård, der jagt-falkar underhölls.

FALKHUFVA, f. 1. 1) Hufva, som efter jagt-falkars fångande påsattes dem, för att betäcka ögonen, samt endast aftogs vid badning och då fågeln fodrades. — 2) Hufva, som vid jagt sattes på falkarnes hufvuden.

FALKJAGT, f. 3. Jagt, hvarvid fåglar fångas medelst dresserade falkar.

FALKON, fallkón (äfv. *Falkun* ell. *Falkhona*), m. 5. Ett slags fordom bruklig kanon, mindre än Falkonet. Kallades äfv. Half Slanga. [Falcon.]